

Nullpont Kulturális Egyesület

Székhely: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Postacím: 4010 Debrecen, Pf. 25.

E-mail: nullpont@gmail.com

Felnőttképzési engedélyszám: E-001674/2017

A jó gyakorlat elnevezése: **Erdélyi és magyarországi kultúraközvetítő szakemberek tapasztalatszerző cserélátogatása**

Az esetet lejegyezte: Bordás István

A jó gyakorlat kiválasztási szempontjai

A leírt tevékenység közvetlenül hozzájárul egyes magyarországi és erdélyi magyar közösségek közösségi és identitás fejlődéséhez. A tanulási program által közvetített tartalmak fontosak lehetnek az egységes Kárpát-medencei kulturális tér kialakításában. A kultúraközvetítés hatékonyságának növelése által egyszerre szolgálja a helyi közösségek erősödését és a magyar identitás fejlődését. Ez vonatkozik mind a kulturális szakemberek elkötelezettségének növekedésére, mint pedig az általuk szolgált helyi közösség fejlődésére. A módszer alapvetően az egymástól tanulás módszerére épül, vagyis a program lényege az egyes kulturális szakemberek által szerzett tapasztalatok strukturált átadása.

A program elsősorban a kulturális ernyőszervezetek együttműködésén alapul. Az ernyőszervezetek által elért helyi intézmények, civil szervezetek, közösségek által szerzett tapasztalatokat vonja be a tanulási folyamatba. Ezzel igyekszik teret adni az egyes közösségek által generált társadalmi innováció jobb hasznosulásának.

A kultúraközvetítők képzési lehetőségeit az egyik oldalt az újszerűség, a másik oldalt pedig az egyéni igények érvényesülése határozza meg.

Mindezek mellett a kultúra és közösségépítés alapvető irányultsága nem elsősorban a felszínes, nemzetieskedő cselekvéseket tekinti fő terepének, hanem a mindennapi közösségépítést és kultúraközvetítést.

Szervezetek személyek, amelyekhez köthető a jó gyakorlat

A program két fő szervezője az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Népművelők Egyesülete. A két szervezet közös platformjaként nevezhető meg az EMKE Észak magyarországi képviseleti irodája, amely a sárospataki A Művelődés Háza és Könyvtárában működik. A megvalósításba bekapcsolódtak a következő erdélyi és magyar szervezetek:

Teleki Magyar Ház Nagybánya

Téka Alapítvány Szamosújvár

Kallós Alapítvány Válaszút

EFOP-5.2.2-17-2017-00066

Tanuló közösségek és társadalmi átalakulás:
kelet-közép-európai tapasztalatok

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBÉ

Nullpont Kulturális Egyesület

Székhely: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Postacím: 4010 Debrecen, Pf. 25.

E-mail: nullpont@gmail.com

Felnőttképzési engedélyszám: E-001674/2017

Vajdahunyadi Magyar Ház

Híd Magyar Kulturális Egyesület Nagyszeben

A Művelődés Háza és Könyvtára Sárospatak

Derkovits Kulturális Központ Tiszaújváros

Ózdi Művelődési Intézmények

Művelődési Ház és Könyvtár Hidasnémeti

Egressy Béni Művelődési Központ Kazincbarcika

A programot irányító személyek: Dáni Tibor Kálmán, Csatlósné Komáromi Katalin, Bordás István.

A program szervezésébe bekapcsolódó személyek: Dávid Lajos, Balázs Bécsi Attila, Balázs Bécsi Gyöngyi, Serfőző Levente, Doboly Beatrix.

A jó gyakorlat érdekeltjei

A program során a felsorolt együttműködő intézmények egy-egy képviselőjét (hivatásos kultúraközvetítő, népművelő, önkéntes közösségvezető vagy -szervező) vonták be a szervezők egy olyan csereprogram keretében, amelynek során a magyarországi és az erdélyi közművelődési tapasztalatokat osztották meg egymással egy tanulási alkalmakat biztosító cserelátogatás alkalmával.

Közvetve érdekeltek voltak mindazon közösségek tagjai, akik az együttműködő szervezetekben működtek vagy igénybe vették azok szolgáltatásait. A program kidolgozását az EMKE Észak magyarországi képviseleti iroda hatáskörében erdélyi és magyar szakemberek közösen végezték.

A végrehajtás finanszírozása pályázati forrásokból valósult meg. Az NKA és az NCA nyújtott jelentős összegű támogatást a megvalósításhoz. Mindezek mellett a küldő és fogadó intézmények is komoly pénzügyi szolgáltatás áldozatot vállaltak a megvalósításért. Így több helyen biztosítottak ingyen szálláslehetőséget, sok esetben fizették a programban résztvevő munkatársak étkezését.

A jó gyakorlat célja és tevékenységei

EFOP-5.2.2-17-2017-00066

Tanuló közösségek és társadalmi átalakulás:
kelet-közép-európai tapasztalatok

Nullpont Kulturális Egyesület

Székhely: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Postacím: 4010 Debrecen, Pf. 25.

E-mail: nullpont@gmail.com

Felnőttképzési engedélyszám: E-001674/2017

A program elsődleges célja az volt, hogy az együttműködő intézményekben dolgozó népművelő vagy önkéntes szervező kolléga ellátogasson a partnerintézményekbe, ott tíz napot eltöltve gyakorlati tapasztalatokat szerezzen a kultúraszervezés mindennapjairól.

A szervezés első fázisában a programot vezető szakemberek kidolgozták azt a szempontrendszert, aminek mentén a tapasztalati látogatások során a résztvevőknek megszerezni és feldolgozni kell a begyűjtött információkat és tapasztalatokat. Mindezen túl pedig tájékoztató anyag készült a bevonandó szervezetek vezetői számára a program lényegéről és céljáról.

Következő lépésként részletesen tájékoztatták a bevonandó szervezeteket, és kérték a résztvevő munkatársak kiválasztását.

A harmadik fázisban a konkrét megvalósítás egyes lépéseit tisztázták a bevont 5 magyarországi és 5 erdélyi szervezet vezetőjével. A tanulási program konkrét megvalósítása azzal indult, hogy mind a magyarországi kiválasztott munkatársak mind az Erdélyből érkező kollégák Sárospatakon találkoztak, ahol a következő tevékenységekre került sor:

- Tájékoztató előadások hangzottak el az egyes területeken működő intézményi rendszer sajátosságairól.
- Meghatározták azokat a tématerületeket, amelyek mentén a rendelkezésre álló gyakorlati látogatási idő alatt a kollégáknak ismereteket, információkat kell gyűjteniük a kultúrákövetítés napi gyakorlatáról.
- Az egyéni szakmai érdeklődések és a fogadó szervezetek sajátosságai alapján meghatározták az egyes személyek tapasztalatszerző szervezetét.
- Ezt követően a magyarországi intézmények képviselőivel együtt utaztak a kiválasztott helyszínre az erdélyi kollégáik.
- A rendelkezésre álló 8 nap alatt az előre kiadott témák mentén történt a kollégák tapasztalatszerése. Ennek legfontosabb jellemzője az volt, hogy az intézmények, szervezetek napi működési gyakorlatába kellett bekapcsolódniuk az erdélyi kollégáknak.
- A gyakorlati idő letelte után a programban résztvevők újra Sárospatakon találkoztak, ahol közösen számoltak be és értékelték a megszerzett tapasztalataikat.

Ezt követően került sor a magyarországi népművelők látogatására az erdélyi, szörványvidéken működő magyar házaknál. A program lefolyása hasonló volt az előzőhöz.

EFOP-5.2.2-17-2017-00066

Tanuló közösségek és társadalmi átalakulás:
kelet-közép-európai tapasztalatok

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKETÉS A JÖVŐBÉ

Nullpont Kulturális Egyesület

Székhely: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Postacím: 4010 Debrecen, Pf. 25.

E-mail: nullpont@gmail.com

Felnőttképzési engedélyszám: E-001674/2017

eltekintve az indító közös tréning megszervezésétől. A magyarországi szakemberek a látogatás végén írásban számoltak be erdélyi tapasztalataikról. Ezen írásbeli beszámoló egyik fontos szempontja volt a lehetséges jövőbeni kapcsolatok számbavétele, illetve az, hogy melyek azok az innovatív gyakorlati tapasztalatok, amelyeket napi munkájuk során használni tudnak majd. Ezt az írásbeli beszámolót a program lezárásaként az erdélyi kollégák is elkészítették.

A jó gyakorlat által érintett területek

A program a nem formális és formális tanulás határmezsgyéjén valósult meg. Nem tekinthető magyarországi továbbképzési programnak, Erdélyben pedig a kultúraszervezők számára nem is működik.

Ugyanakkor tartalmaz olyan elemeket, amely részben képzési tematikának tekinthető, illetve a számonkérésre is hangsúlyt helyezett. Mindez azonban nem tartalmaz olyan formai szempontokat, amelyek a formális képzésben szükséges feltételeknek megfelelne.

A nem formális tanulás elsődleges információs forrása a gyakorlati tapasztalatszerzés, illetve a mások által megszerzett ismeretek közösségi felhasználása.

„A képzési program” sajátos erénye, hogy az eltérő jogi, társadalmi és politikai körülmények között működő kulturális szervezetek napi gyakorlatának megismerése ösztönzően hatott a résztvevők motivációs bázisára és a munkájuk iránti elköteleződésükre.

Különleges szempont, hogy a visszacsatolásokban gyakran került elő a „magyarságomban megerősödtem” kifejezés.

Jó gyakorlat területi hatóköre

A szervezés sajátos körülményei folytán a program földrajzi hatóköre egyszerre a Kárpát-medence keleti fele (Borsod-Abaúj-Zemplén megye, Erdély szórvány lakta területei), illetve a bevont szervezetek szűkebb települési környezete (Zemplén, Borsod, Abaúj, Bányavidék, Mezőség, Hunyad, Szeben és vidéke).

Miután a visszajelzések alapján a programban szerzett tapasztalatok beépültek az együttműködő szervezetek napi gyakorlatába, közvetetten hatottak azok települési környezetére is.

Nullpont Kulturális Egyesület

Székhely: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Postacím: 4010 Debrecen, Pf. 25.

E-mail: nullpont@gmail.com

Felnőttképzési engedélyszám: E-001674/2017

A jó gyakorlathoz szükséges feltételek

A megvalósítás pénzügyi feltételei alapvetően a résztvevők utaztatását, részben szállását és étkezését fedezte. A szervezők, az együttműködő szervezetek a programban nyújtott szolgáltatásokat önkéntesen végzeték.

A végrehajtás tárgyi feltételeit a fogadó intézmények biztosították.

Abban az esetben, ha a szervezés és lebonyolítás nem önkéntes munkával történik és az igénybe vett szolgáltatások ellenértékét minden esetben meg kellene téríteni, az alábbi költségek merülnének fel:

- A program kidolgozása és vezetése, koordinációja.
- A gyakorlati tapasztalatok feldolgozási szempontjainak kidolgozása, a beérkező tapasztalatokat összegző dokumentumok értékelése, visszajelzése.
- Nyitó és záró tréningek személyi költsége.
- A résztvevők szállás és étkezési költsége a nyitó és záró tréningen, illetve a helyszíneken.
- Utazási költségek.

A jó gyakorlat eredményei

A program közvetlen eredménye, hogy az együttműködő szervezetek által delegált 10 kultúraközvetítő munkatárs a napi gyakorlatban használható innovációkra és ismeretekre tett szert. Ezek beépültek a delegáló szervezet működésének gyakorlatába. Szintén fontos közvetlen eredmény, hogy a résztvevők átfogó képet kaptak az egyes országokban működő magyar közművelődési rendszerek működéséről. A visszajelzések azt mutatják, hogy az egyes intézményi gyakorlati idő során olyan közvetlen személyes kapcsolatok alakultak ki, amelyek lehetővé tették az egyes szervezetek közötti közvetlen kulturális cserekapcsolatok felépítését.

Hosszú távú hatásként értékelhető, hogy a magyar kulturális értékek közvetítésének fontossága mindkét országból érkezők számára erősödött.

A jó gyakorlat fenntarthatósága

A program során kialakult kapcsolatok sok esetben konkrét együttműködések formájában él tovább. Ugyanakkor újabb és újabb kapcsolatok generálását jelentette az azt követő hasonló

Nullpont Kulturális Egyesület

Székhely: 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.

Postacím: 4010 Debrecen, Pf. 25.

E-mail: nullpont@gmail.com

Felnőttképzési engedélyszám: E-001674/2017

vagy más célú kulturális együttműködések számára. A program újbóli megvalósítása kizárólag pénzügyi és humán erőforrás kérdése.

A jó gyakorlat adaptálhatósága

Az adaptálhatóság lehetősége elsősorban más határon túli magyarok lakta területek esetében áll fenn. Felvidék, Délvidék és Kárpátalja tekintetében önálló program megvalósítására is lehetőség van az ott dolgozó szakemberek számossága okán. Szlovénia, Horvátország és Ausztria ebből a szempontból kevésbé tűnik megszervezhető területnek.

Természetesen az adaptáció nem képzelhető el az adott országban működő magyar kulturális rendszerek sajátosságainak figyelembevétele nélkül.

